

Länsstyrelsen Kronoberg
351 86 Växjö

Datum: 2025-05-22
SMHI Dnr: 2025/758/5.4.1
Er referens: 1652-2025

kronoberg@lansstyrelsen.se

Yttrande över förslag till ny regional vattenförsörjningsplan för Kronobergs län

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten), meteorologi (inklusive luftmiljö) och klimatanpassning. Frågor om grundvatten hänvisas till Sveriges geologiska undersökning (SGU) som är expertmyndighet för grundvatten. Frågor om vattenmiljö hänvisas till andra myndigheter.

SMHI ser positivt på länsstyrelsen i Kronobergs läns arbete med att ta fram en uppdaterad regional vattenförsörjningsplan, men har några synpunkter.

Hydrologi

Urvalsprocessen för vattenresurser redovisas på sidorna 21–23 i remissversionen av planen. Det hänvisas till underlag från bland annat SMHI. SMHI skulle önska en redovisning av vilka specifika underlag som har använts, och hur de har tillämpats i urvalsprocessen.

I Figur 5 illustreras urvalsprocessen. För det första steget, som benämns Urval A, redovisas urvalskriterier, exempelvis att MLQ för sjöar och vattendrag ska vara >0.5 m³/s. Det bör förtydligas hur kriterierna är framtagna.

I avsnittet om översvämningar på sidan 53 behandlas risker för spridning av föroreningar från förorenade områden som en följd av översvämningar orsakade av skyfall. SMHI önskar att planen tar upp även andra översvämningsrisker, så som

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

översvämning orsakade av höga flöden och vattenstånd i sjöar eller vattendrag, vilka kan få motsvarande konsekvenser.

I avsnittet Regleringsdammar nämns en möjlig risk att en reglering som påverkar tillgången till vatten i en vattentäkt kan upphöra i samband med åtgärder kopplade till den nationella planen för omprövning av vattenkraft. Enligt SMHIs rapport *Modellstudie för att undersöka åtgärder som påverkar lågflöden – Delrapport 2 i regeringsuppdrag om åtgärder för att motverka vattenbrist i ytvattentäkter (SMHI rapport Hydrologi Nr. 121, 2019)* har regleringar effekt för att förebygga lågflöden. Eventuellt finns möjlighet att få med denna aspekt i omprövningen som pågår av landets vattenkraft.

Vattenwebb

I Figur 10, s. 29, redovisas kartor för den specifika avrinningen för de två exempelåren 2007 och 2018. Kartorna är hämtade från SMHIs webbtjänst Vattenwebb. SMHI vill påpeka att för tillfället är avrinningskartorna inte tillgängliga via Vattenwebb.

På sidan 34, i texten och i Figur 14, redovisas huvudavrinningsområden som berör Kronobergs län. De är hämtade från SVAR 2016. SMHI vill informera om att under våren 2024 har en ny version av SMHIs databas SVAR (Svenskt VattenArkiv), SVAR 2022 driftsatts, som bygger på en ny områdesindelning. Vattendelarna har justerats och alla avrinningsområden i Vattenwebben har nu fått nya ID-nummer (det som inom systemet kallas SUBID) och justerade geometrier.

På sidan 34 anges även faktauppgifter som medelvattenföring för utloppspunkter för några sjöar och vattendrag. Referenser bör anges och de senast tillgängliga uppgifterna bör användas. Vid användning av data från Vattenwebb bör information om modellversion och/eller nedladdningsdatum anges.

Framtida klimat

SMHI ser positivt på att planen tar med aspekter rörande förväntade framtida klimatförändringar och att en längre tidshorisont antagits.

I planen hänvisas det till den länsvisa klimatanalys som utfördes och redovisades 2015 i rapporten *Framtidsklimat i Kronobergs län - enligt RCP-scenarier* (SMHI rapport Klimatologi Nr 27, 2015). För vissa parametrar finns uppdaterad information i SMHIs klimatscenariotjänst:

<https://www.smhi.se/klimat/framtids-klimat/klimatscenariotjansten>

Planen bör kompletteras med ett resonemang om vattenresurserna bedöms vara tillräckliga i framtiden. Avsnittet *Klimatförändringar i Kronoberg* bör kompletteras med mer utförlig och preciserad information och resonemang om låga vattenflöden och torka. Exempelvis förväntas det bli vanligare med låga vattenflöden (både den

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

länsvisa analysen från 2015 och SMHIs klimatscenariotjänst pekar på att antalet dygn med lågflöden ökar för hela länet).

I planen används benämningen ”klimatprognoser”. SMHI vill påpeka att de resultat som presenteras från beräkningar med klimatmodeller kallas klimatscenarier och inte är väderprognoser. Klimatscenarier baseras på antaganden om framtidens utsläpp och halter av växthusgaser och representerar vädrets statistiska beteende över en längre tid, det vill säga klimatet.

På sidan 22 görs beräkningar för stora vattenresurser i länet. Har det i planeringen tagits hänsyn till att grundvattenbildning, flöden, medel- och maxdjup kan påverkas av klimatförändringen?

I kapitlet om Översiktsplan, sid 50, kan det lyftas att kommunen i sin översiktsplanering ska redogöra för sin syn på klimatrelaterade risker för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion enligt Plan och bygglagen. Där ska kommunens syn på hur dessa risker kan minska eller upphöra också beskrivas. Detta kan även påverka delar av vattenförsörjningen inom den bebyggda miljön.

I kapitlet ”Ett varmare och torrare Kronoberg”, sid 59, kan information om hur lång vegetationsperioden är idag gärna inkluderas, då det är svårt att förhålla sig till endast ökningen av antalet dagar.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Karin Jacobsson, Anna Eklund, Aino Krunegård och Jörgen Jones.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering